

Sygnatura akt I C 1798/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Agnieszka Hadała

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 marca 2016 r. w K.

sprawy z powództwa E. J.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. J. kwotę 5.000,00 zł (pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3.10.2015r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od powódki E. J. na rzecz strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 805,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV nakazuje stronie pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze kwotę 250,00 zł tytułem części opłaty, od uiszczenia której powódka była zwolniona, zaś pozostałe koszty w zakresie opłaty zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. **I C 1798/15**

UZASADNIENIE

Powódka E. J. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej – Towarzystwa (...) S.A. w W. - kwoty 15.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od 4 września 2015r. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią dziadka W. M. oraz zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400.00 zł i 17,00 zł – opłaty skarbowej od pełnomocnictwa

W uzasadnieniu swojego żądania powódka podała, że 30 października 2007r. w K., kierujący samochodem marki V. nr rej. (...) M. G. był sprawcą wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego zmarł ojciec powódki W. M.. Powódka podał dalej, że sprawca wypadku był ubezpieczony u strony pozwanej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Dalej powódka podniosła, że w wyniku tego tragicznego zdarzenia utraciła osobę bliską, z którą była silnie związana. Powódka podała, że zmarły dziadek był osobą bardzo towarzyską, znajdował zawsze czas dla wnuków i do tej pory nie pogodziła się ze śmiercią osoby jej bliskiej, z którą często widywała się przy okazji spotkań rodzinnych.

Żądanie w zakresie odsetek powódka uzasadniała treścią przepisu art. 481 § 1 k.c. Skoro – zdaniem powoda – strona pozwana odmówiła w dniu 3 września 2015r. wypłaty zadośćuczynienia, to odsetki należą się od 4 września 2015r.

Strona pozwana – Towarzystwo (...) S.A. w W. - w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana wskazała, że w chwili śmierci powódka miała 25 lat a jej relacje z dziadkiem ograniczały się do sporadycznych kontaktów a jej sytuacja życiowa nie kształtowała się w zależności od zmarłego. Strona pozwana podniosła, że zmarły w chwili wypadku miał 87 lat i naturalnym jest, że relacje dziadków z wnukami ulegają osłabieniu.

Strona pozwana podniosła wreszcie, że wymagalność odsetek powinna zostać określona na dzień wyrokowania a nie według dat przyjętych przez powódkę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 października 2007r. w K., kierujący samochodem osobowym marki V. o nr rej. (...) M. G., naruszył nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zastosował należytej ostrożności oraz nie obserwował właściwie drogi, na skutek czego, wykonując manewr skrętu w lewo i zjeżdżając z drogi głównej na posesję przy drodze, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu jadącemu prawidłowo z przeciwnego kierunku motorowerem marki S. W. M., na skutek czego W. M. uderzył w bok samochodu marki V. (...), a następnie w przyczepę jadącego z tyłu (...), po czym został najechany kołami przyczepy, w wyniku czego doznał obrażeń ciała skutkujących jego zgonem.

/dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 30 czerwca 2008 r. – k – 12-13 /

Sprawca wypadku M. G. był ubezpieczony u strony pozwanej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W dacie śmierci W. M. miał 87 lat i mieszkał w J.. Powódka miała wówczas 25 lat, była związana z chłopakiem, jej obecnym mężem. Przebywała z nim w Irlandii.

/okoliczności bezsporne/

Powódka utrzymywał z dziadkiem dobre stosunki, spotykali się gdy przyjeżdżała do Polski. Do wieku 6 lat powódka z rodzicami mieszkała w domu dziadka a później jej rodzina wyprowadziła się do K.. W miarę możliwości powódka wspólnie z dziadkiem uczestniczyła w uroczystościach rodzinnych, gdy była Polsce odwiedzała dziadka, bądź też on przyjeżdżał do rodziny powódki. Pomagał także rodzinie powódki finansowo.

/dowód: ankieta znajdująca się w aktach szkodowych,, zeznania świadków A. J. i K. M. oraz zeznania powódki złożone na rozprawie w dniu 2 marca 2016 r./

Pismem z 25 sierpnia 2015r., doręczonym stronie pozwanej na początku września, powódka wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia a strona pozwana pismem z 3 września 2015r. poinformowała o odmowie wypłaty tego świadczenia.

/ dowód: pismo strony pozwanej z 3.09.2015r. znajdujące się w aktach szkodowych/

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów w postaci wyroku sądowego wydanego w sprawie karnej i ankiety sporządzonej na użytek postępowania likwidacyjnego oraz nie budzących wątpliwości zeznań świadków – najbliższych członków rodziny zmarłego i zeznaniach powódki.

Na podstawie ustawy z 30. 05. 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz innych ustaw (Dz. U., nr 116, poz. 731), z dniem 3 sierpnia 2008r. wprowadzono przepis art. 446 § 4 k.c. dający wyraźną podstawę do roszczeń o zadośćuczynienie dla najbliższych członków rodziny zmarłego za doznaną krzywdę wskutek śmierci osoby najbliższej w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia. Jednakże za ugruntowane w judykaturze należy uznać

przekonujące stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy, dopuszczające możliwość dochodzenia zadośćuczynienia przez osoby bliskie w związku ze śmiercią osoby najbliższej przed dniem 3. 08. 2008 r. na podstawie przepisów o ochronie dóbr osobistych (zob. wyrok S.N. z 14. 01. 2010r., IV CSK 307/09, Lex nr 604152, uchwała S.N. z 22.10.2010 r., III CZP 76/10, Biul. S.N. z 2010r., nr 10, poz. 11, wyrok S.N. z 11.05. 2011r. I CSK 621/10, Lex nr 848128). Zgodnie z tym stanowiskiem na skutek śmierci członka rodziny, w sytuacji kiedy jest ona następstwem deliktu, może dojść do naruszenia dobra osobistego jakim jest utrata osoby najbliższej i krzywda ta należy do dóbr osobistych podlegających ochronie na podstawie art. 23, 24 i 448 k.c.

Zgodnie z art.448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu czyjego dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Trzeba też przyjąć, że za osoby najbliższe należy uważać członków rodziny o bliskim stopniu pokrewieństwa. W tej materii sądownictwo wypracowało stanowisko co do pojęcia „najbliższych członków rodziny”, o których mówi przepis art. 446 § 3 i 4 k.c. Ten sam krąg osób należy uważać jako uprawnionych, których powództwo o zadośćuczynienie opiera się na treści przepisu art. 23, 24 i 448 k.c.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sadu Apelacyjnego we Wrocławiu zaprezentowanym w uzasadnieniu wyroku z 25 października 2013r., sygn. akt Aca 946/13, że przez pojęcie najbliższego członka rodziny ponad wszelką wątpliwość rozumieć małżonka oraz zstępnych, wstępnych i rodzeństwo. Sąd ten trafnie zauważył, że skoro ustawodawca w przepisie art. 446 § 4 k.c. posłużył się pojęciem rodziny, to nie uczynił tego w sposób przypadkowy, oderwany od normatywnego znaczenia tego pojęcia, opartego wszak na związku małżeńskim oraz więzach pokrewieństwa i powinowactwa. W kontekście powyższego trzeba stwierdzić, że powódka, będąc wnuczką zmarłego była osobą mu bliską, a relacje wiążące ją z dziadkiem były serdeczne. Niewątpliwie tragiczna śmierć dziadka była dla powódki wstrząsem, z którym wiązały ból i cierpienia psychiczne. Powódka była związana z dziadkiem chociażby poprzez fakt wspólnego zamieszkiwania w dzieciństwie i pomoc jakiej udzielał jej i jej matce.. W ocenie Sądu występuje u powódki uzasadnione poczucie krzywdy po utracie dziadka. Trzeba przyjąć jako aksjomat, że w normalnych stosunkach nagła i niespodziewana śmierć członka bliskiej rodziny jest zawsze przeżyciem traumatycznym i niezależnie od tego czy osoba skrzywdzona korzysta z pomocy psychologa, czy też sam opanuje własne cierpienia, nie umniejsza to ich głębi.

Krzywda jako szkoda o charakterze niemajątkowym ma charakter niewymierny, niepoliczalny. Życie ludzkie jest wartością bezcenną i żadna kwota pieniężna nie jest w stanie wartości tej zrekompensować. Śmierć bliskiego członka rodziny jest bardzo ciężkim, i tragicznym wydarzeniem powodującym trudny do opisanego ból i cierpienie. W orzecznictwie wskazuje się, że na jej rozmiar mają wpływ dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienie moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią bliskiej osoby, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będącym skutkiem odejścia, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolność jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SN z 3.06.2011r., (...), (...)).

Więź między wnuczką a dziadkiem jest silnym rodzajem związku i tragiczna śmierć ojca stanowi traumatyczne przeżycie dla pozostałego przy życiu członka najbliższej rodziny. W normalnie funkcjonującej rodzinie, gdzie istnieje naturalna, bliska więź pomiędzy najbliższymi krewnymi, niespodziewane odejście najbliższej osoby musi wywołać wstrząs a także wpłynąć na zmianę ustabilizowanego dotąd życia. Trzeba stwierdzić, że relacje pomiędzy powódką a dziadkiem odpowiadały wzorcowi normalnie funkcjonującej rodziny a śmierć W. M. była tragicznym wydarzeniem dla wnuczki. Z drugiej strony, z uwagi chociażby na wiek zmarłego, E. J. musiała się liczyć, że może w niedalekim czasie dojść do naturalnego odejścia bliskiego jej członka rodziny. Takiej oceny nie zmienia fakt pozostawiania W. M. w dobrej kondycji, o czym może świadczyć chociażby fakt, że w podeszłym wieku jeździł on motorowerem. Ponadto powódka od kilku lat prowadziła dorosłe życie i naturalna więź z dziadkiem musiała z biegiem czasu ulec normalnemu osłabieniu, chociażby w związku z planami założenia własnej rodziny

W ocenie sądu, doznana przez powódkę krzywda uzasadnia zadośćuczynienia w kwocie 5.000,00 zł i taką kwotę zasądzono na jej rzecz od strony pozwanej na podstawie powołanych wyżej przepisów oraz art. 34 ust. 1 ustawy

z 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Orzeczenie o odsetkach znajduje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z 22 maja 2003r. Brak było w aktach szkodowych potwierdzenia, kiedy wpłynęło do strony pozwanej pismo powódki zawierające żądanie zadośćuczynienia, niemniej nastąpiło to najpóźniej 2 września 2015r. Tak więc, 30 dniowy termin spełnienia świadczenia upłynął 2 października 2015r. i odsetki od należnej kwoty zasądzone od 3 października 2015r.

Powyższe przesądziło o oddaleniu powództwa w pozostałym zakresie.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 100 k.p.c. Powódka wygrała sprawę w 33% a przegrała w 67%. Odwrotne proporcje dotyczyły strony pozwanej. Powódka poniosła następujące koszty procesu: 2.400,00 zł – wynagrodzenie pełnomocnictwa, 34,00 zł – opłaty skarbowe od pełnomocnictw. Strona pozwana poniosła następujące koszty: 2.400,00 zł – wynagrodzenie pełnomocnika.

W tych warunkach, stosunkowe rozdzielanie kosztów uzasadniało zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 805,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powódka była zwolniona od kosztów sądowych, dlatego stosownie do treści przepisu art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.), stronę pozwana obciążono obowiązkiem pokrycia części opłaty tj. w zakresie jakim przegrała sprawę, zaś w pozostałej części koszty sądowe w zakresie opłaty zaliczono na rachunek Skarbu Państwa.